Brachiosaurus

Brachiosaurus oli myöhäisellä jurakaudella 154–153 miljoonaa vuotta sitten elänyt hirmulisko. Ensimmäiset *Brachiosauruksen* fossiilit löydettiin vuonna 1900 Grand River Canyonin alueelta Coloradon osavaltion länsiosista Yhdysvalloista. Ensimmäisenä sen kuvasi Elmer S. Riggs vuonna 1903. Samalta alueelta on löytynyt myöhemmin useita fossiileja, ja vuonna 1908 Tansaniasta löydettiin viiden yksilön jäänteet.

Brachiosaurus

Tieteellinen luokittelu	
Kunta:	Eläinkunta Animalia
Pääjakso:	Selkäjänteiset Chordata
Luokka:	Matelijat Reptilia
Ylälahko:	Dinosaurukset Dinosauria
Lahko:	Liskonlantioiset Saurischia
Alalahko:	Sauropodomorpha
Osalahko:	Sauropodit Sauropoda
Heimo:	Brachiosauridae
Suku:	***Brachiosaurus***
Laji:	***altithorax***

Kaksiosainen nimi

Brachiosaurus altithorax
Riggs, 1903

Katso myös

Brachiosaurus Wikispeciesissä
Brachiosaurus Commonsissa

Sisällysluettelo

Ulkonäkö
Elinympäristö
Ruokavalio
Löydöt
Muuta
Nimi
Lähteet
Viitteet

Ulkonäkö

Brachiosauruksen tunnusomaisin piirre oli pitkä kaula. Lisäksi sillä oli suuri vahvarakenteinen runko ja muuhun vartaloon verrattuna melko pieni pää. *Brachiosauruksen* eturaajat olivat jopa 4 metriä pitkät ja takaraajat hieman lyhyemmät. Tämän vuoksi lajille oli tyypillistä myös alaspäin viettävä selän rakenne. *Brachiosaurus* oli jopa 26 metriä pitkä ja 15 metriä korkea.[1][2][3]Aiemmin sen painoksi arvioitiin jopa 50 tonnia, mutta vuonna 2012 brittiläiset tutkijat mittasivat sen painoksi 23 tonnia, eli puolta kevyemmäksi kuin aikaisemmat arviot.[4] Sen selkäranka oli voimakas ja jalan luut olivat vahvat painon kannattelemiseksi.

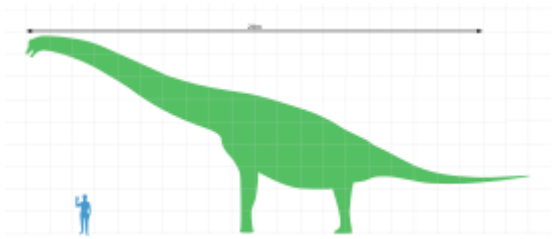

Brachiosaurus verrattuna ihmiseen

Elinympäristö

Brachiosaurus eli myöhäisellä jurakaudella Coloradon osavaltion länsiosissa Yhdysvalloissa. Tuolloin paikallisen ilmaston on arveltu vaihteleva, jossa sadekausi ja kuivakausi ovat vaihdelleet selkeästi. Alueen kasvillisuus ja muoto koostui pääasiallisesti jokia ja vuoria peittäneistä galleriametsistä savannin kaltaisiin harvapuisiin tasankoihin.

Ruokavalio

Brachiosaurus oli kasvinsyöjä ja se käytti ravinnokseen pääasiassa puiden lehtiä ja havuja, joihin se ylettyi pitkän kaulansa ansiosta. Ruokavalioon arvellaan kuuluneen neidonhiuspuut, havupuut, saniaispuut sekä suuret käpypalmut, joita *Brachiosauruksen* on arveltu syöneen 120–240 kiloa päivässä.[2][3]

Löydöt

Ensimmäiset *Brachiosauruksen* luut löydettiin vuonna 1900 Coloradosta, ja se nimettiin vuonna 1903. Samalta seudulta löydettiin myöhemmin lisää *Brachiosauruksen* fossiileja, ja vuonna 1908 Tansaniasta löydettiin viiden yksilön jäänteet, joista on kasattuna edelleen suurin miltei täydellinen luuranko. Tutkijat uskoivat tuolloin, että näin suuri eläin olisi tarvinnut vettä painonsa kannattelemiseen, ja esittivät, että *Brachiosaurus* olisi liikkunut veden alla käyttäen päälaella sijaitsevia sieraimia snorkkelina.[3]

Brachiosauruksen luuranko

Muuta

Brachiosaurus tarvitsi suuren sydämen pumppaamaan verta kaulaa pitkin päähän saakka. Sydän oli luultavasti auton kokoinen, ja dinosauruksen verenpaine 4 kertaa korkeampi kuin ihmisellä.

Nimi

Nimi *Brachiosaurus* tarkoittaa “arm lizard” eli suomeksi "käsivarren lisko".[5]

Lähteet

- Haines, Tim & Chambers, Paul: *Esihistoriallinen eläinmaailma*. Gummerus 2005

Viitteet

1. Brachiosaurus (http://www.prehistoric-wildlife.com/species/b/brachiosaurus.html) *Prehistoric Wildlife*. Viitattu 17.9.2016. (englanniksi)
2. Brachiosaurus was a High Browsing Sauropod From the Late Jurassic (https://www.dinopit.com/brachiosaurus/) Dinopit.com. Viitattu (englanniksi).
3. Brachiosaurus (https://www.tunturisusi.com/dinosaurukset/brachiosaurukset.htm) tunturisusi.com.
4. Jurassic Park 20 år senare. *Illustrerad vetenskap*, 2013, nro 6. Bonnier Publications. ISSN 0281-9341 (ruotsiksi).
5. Brachiosaurus (https://www.newdinosaurs.com/brachiosaurus/) newdinosaurs.com. Viitattu (englanniksi).

Noudettu kohteesta ”https://fi.wikipedia.org/w/index.php?title=Brachiosaurus&oldid=18510600”

Sivua on viimeksi muutettu 2. marraskuuta 2019 kello 14.24.

Teksti on saatavilla Creative Commons Attribution/Share-Alike -lisenssillä; lisäehtoja voi sisältyä. Katso käyttöehdot.
Wikipedia® on Wikimedia Foundationin rekisteröimä tavaramerkki.
Ongelma artikkelissa?